

[Axel Kristensen.]

svende har gjort det muligt for de københavnske murersvende at forhøje deres timeindtægt med 43 øre i tiden fra oktober 1946 til oktober 1947, altså i en periode uden overenskomstændring.

Det er uhyre vigtigt, at man systematisk begynder med at anvende den forøgede importevne til at skabe konkurrence. Vi mener, at den forøgede importevne så hurtigt som muligt skal sættes ind på at fylde varelagerne op og herved skabe konkurrence, d. v. s. at vi i høj grad skal importere færdigvarer og forbrugsvarer; hvis man så ikke sætter forbruget op — og det kan jo ikke gøres, hvis der er balance mellem penge og varer —, vil investeringen ikke blive mindre end efter alle indviklede planer, fordi investeringerne jo alene opstår som difference mellem mængde af produktion og forbrug.

Man vil heraf forstå, at vi finder det forkert at starte med ophævelse af forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Det vil ikke sige, at man ikke skal ophæve rationeringerne så hurtigt som muligt — de er jo til meget stor gene for husmødre og handlende —, men den eneste rimelige mulighed for ophævelse af rationeringer uden at øve uret mod den ubemidlede del af befolkningen er at sørge for, at der er varer nok, og den størst mulige varemængde skabes jo netop ved en rigtig anvendelse af den danske arbejdskraft. Hertil kommer udover den prislettelse, der utvivlsomt vil komme, når konkurrencen genskabes, at der ligger en ikke ringe fordyrelse af produktion og omsætning i at arbejde med for små lagre.

Et af formålene med, at venstres regering i sommeren 1947 lavede byggestop med de dertil hørende forordninger, var netop at sikre, at der blev samlet lagre af de væsentlige byggematerialer, i stedet for at man havde dem splittet på for mange arbejdspladser, hvad der naturligvis på grund af den derved opståede mangel virkede fordyrende på byggeriet.

Vi anerkender fuldt ud, at Danmarks forbrug er for stort i forhold til produktionen, at investeringerne derfor er for små, og at forudsætningen for, at Danmark i fremtiden kan opretholde den nuværende levestandard og føre den, er, at vort produktionsapparat forbedres og udvides, men dette vil jo også finde sted, selv om en betydelig del af den øgede importevne udnyttes til færdigvarer. Vi mener imidlertid, det er mindst lige så vigtigt at opnå den ovenfor omtalte omflytning af ar-

bejdskraft — og derved en rationel udnyttelse af eksisterende anlæg — og rigtige priser, og at man derfor må sætte stærkt ind på at genskabe konkurrencen. Endelig må man gøre sig klart, at den nuværende forkerte sammensætning af vareudbudet kun bringes ud af verden ved tilstrækkeligt store varelagre, der gør det muligt for forbrugerne at anvende deres købeevne fornuftigt, hvorefter produktionen kommer til at svare til det virkelige behov og produktionsordninger bliver overflødige.

Jeg beder den højtærede handelsminister om nu at lade være med at belære mig om, at verdensunderforsyningen med visse varer hindrer, at det hele mål nås — det ved jeg meget vel —, og at der altså muligvis stadig, også efter en tid med den politik jeg her har angivet, kan findes områder, hvor en produktionsordning kan være nødvendig. Jeg taler her om en hovedlinie, der vil give den størst mulige frihed.

Vor stilling til det foreliggende lovforslag vil helt og fuldt være afhængig af, om vi kan få virkelige garantier for, at den af os her skitserede politik vil blive fulgt. Hele den måde, regeringens parti og ministre taler på om restriktionernes afvikling, viser imidlertid, at det er en platonisk kærlighed, de nærer til afviklingen. Man hører dem ikke tale om, i hvor høj grad restriktionerne gør skade, og hvorfor de må fjernes, man hører dem ustandselig tale om, hvor nødvendigt det er at beholde dem indtil videre. Restriktionernes afskaffelse er noget, der ligger langt ud i tiden, kan vi forstå, fri konkurrence erklærer man oven i købet blankt at man ikke tror på. Man forsøger på at stille befolkningen tilfreds ved at give tilladelse til neonlys, ved at frigive tobak og så alligevel lade handel og erhverv opretholde rationeringen, og ved at ophæve hvedemelrationeringen, der er blevet overflødig, fordi der efter den gode høst simpelthen er hvedemel nok, men der vises ingen virkelig iver efter at få fjernet restriktionerne for handel og produktion.

Derimod taler regeringens medlemmer stadig om, at de ønsker samarbejde, men det forekommer mig, at de ikke har vist nogen god vilje hertil. Forudsætningen for samarbejde er, at oppositionspartierne får fuld oplysning om, hvad man foretager sig, får materiale til at bedømme, hvorfor man gør det, og får lejlighed til at tage stilling til spørgsmålene, inden sagerne er afgjort. Men intet af dette er tilfældet. Jeg skal gerne give nogle eksempler.

Regeringen skriver i handelstraktaten